

GRUNDEL-JACHT *Wanda*

Het is merkwaardig hoe de belangstelling voor onze oude-Nederlandse ronde en platbodemschepen over de gehele linie toeneemt. Het zijn niet alleen oude vissersschepen of vrachtaarders, die tot jachten worden verbouwd, telkens komen er ook nieuwgebouwde schepen en scheepjes bij. Een goed voorbeeld hiervan is het hierbij afgebeelde grondeljachtje, dat naar het ontwerp van de heer J. K. Gipon, die al zoveel typische platbodems tekende, werd gebouwd. De ontwerper schrijft hierover het volgende:

„Het is ongeveer twee jaren geleden, dat ik bezoek kreeg van de heer G. C. van der Gen, Rotterdam, die mij vertelde, dat hij in het bezit was van een oude, ca. 7 meter lange zalmschouw, die hij door een nieuwe wilde vervangen zien. Hij vroeg mij of ik een tekening voor zo'n scheepje wilde maken. Natuurlijk wilde ik dat wel, vooral, waar het hier om een platbodemsjachtje ging, al zou het dan niet een van mooi, goudgeel eikehout, maar van staal zijn.

Bij de bespreking, die volgde, bleek, dat de heer Van der Gen de Brielse Meer als zijn zeilwater had en dat hij niet erg enthousiast was over de verrichtingen van de zalmschouw op dat water. De zalmschouw buist in woelig water vrij erg. Bovendien heeft deze achterin weinig ruimte voor de stuurman. Ik adviseerde toen om een grondel te laten bouwen. Deze heeft een veel betere kop voor ruw water dan de zalmschouw en neemt lang niet zoveel buiswater over, terwijl dit type ook breder is en door de platte spiegel een veel ruimer achterschip heeft. Juist dit laatste was van belang, omdat de toekomstige eigenaar de bedoeling had met zijn gezin dagtochtjes te maken en dan een plaatsje te zoeken om te vissen, waarbij zijn gezinsleden voldoende ruimte moesten hebben om zich te bewegen en te kunnen zonnebaden. Wel werd een klein kajuitje verlangd om bij een mogelijke regenbui te kunnen schuilen.

Als resultaat van het overleg ontstond op mijn tekenbord het grondeljachtje *Wanda* met een lengte van 7 m, een breedte van 2.30 m op het grootspant en 2.42 m over de strijklampen, bij een diepgang van 0.40 m en een gewicht van ongeveer $2\frac{1}{4}$ ton. Het scheepje werd in de winter van 1956 op 1957 op de werf van H. den Heeten te Leidschendam gebouwd. De romp en het dek werden van staal gemaakt, maar de kajuitopbouw van mahoniehout, terwijl ook de stuurkuipbetimmering van deze houtsoort werd. Voor de stuurkuipvloer werd doussié gebruikt. Ik kan niet anders zeggen, dan dat het werk van deze werf, die in het geheel niet op jachtbouw is ingesteld, gezien mag worden: in het bijzonder wel wat het houtwerk betreft. De constructietekening

werd bij de bouw niet geheel gevolgd; deze was geheel op klinkwerk ingesteld, maar bij de bouw werd voor verschillende verbindingen laswerk gebruikt.

De stuurkuip van de *Wanda* kreeg een lengte van bijna 3 m en de volle breedte van het scheepje. Het kleine voorkajuitje bevat twee zit-slaapbanken van 2 bij 0.60 m. Aan de voorkant tussen de beide banken is een buffetkastje aangebracht. De mast staat op de kajuit, zodat daarvan binnen geen hinder wordt ondervonden. Geheel voorin is dan nog een vooronder voor het opbergen van touwwerk, zeilen, e.d.

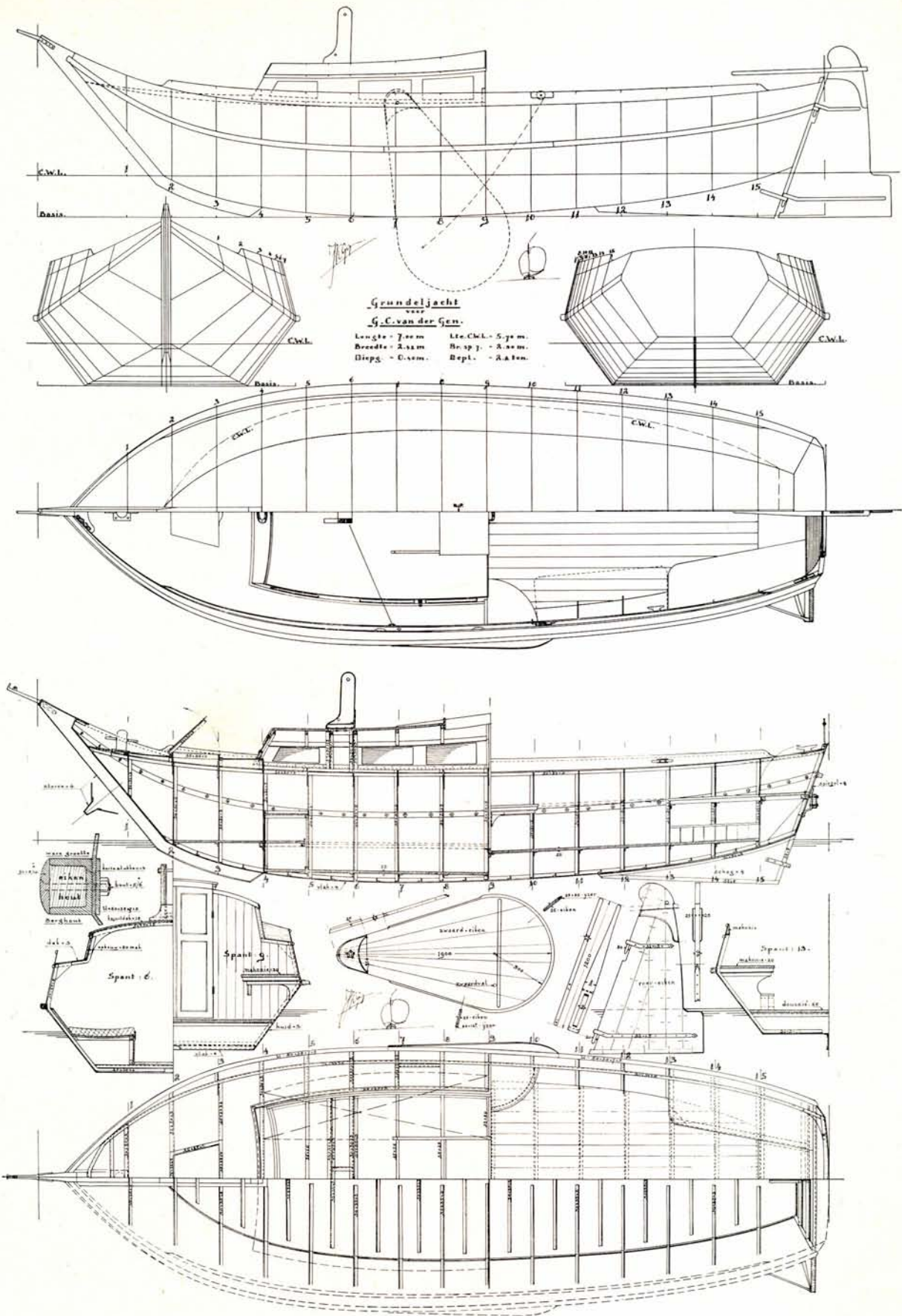
De motorkracht van dit jachtje wordt geleverd door een 5.5 pk Johnson-Seahorse aanhangmotor, opgehangen aan een motorbok naast de spiegel; een benzinetank van 20 liter heeft zijn plaats onder de achterbank van de stuurkuip. Bij ongeveer driekwart motorvermogen krijgt het scheepje een snelheid van ca. 10 km/uur. Het is trouwens opmerkelijk, dat de grondel onder zeil ook tamelijk snel loopt. Vele eigenaren van scherpe jachten hebben zich er al over verwonderd, dat zij dit platbodemscheepje niet konden inhalen, maar daarin zelfs hun meerdere moesten erkennen. Mogelijk komt dit, doordat het jachtje zeer licht op het roer is en dit dus geen remmende werking op de vaart van het schip uitoefent. Ook is deze grondel zeer wendbaar, zelfs zo, dat de stuurman bij het door de wind gaan moet oppassen, dat het schip niet te ver doordraait, maar dat hij het na de wending tijdig opvangt. Dit komt mogelijk, doordat de diepe loefbieter van de originele grondel hier is vervangen door een stevenstuk om het aanlopen van een strandje gemakkelijk te maken.

(Slot op blz. 233)

Stalen grondel-jacht *Wanda*.

Stalen grondel-jacht W a n d a, ontwerp J. K. Gipon. Lijntekening en constructie met inrichting schaal 1 : 50, zelltekening 1 : 80. Lengte over alles 7 m, lengte waterlijn 5.70 m, breedte 2.42 m, diepgang 0.40 m, waterverplaatsing 2.2 ton, zelloppervlak 23 m², grootzell 15.40 m², fok I 7.60 m², fok II 5.40 m², stormfok 4.10 m².

Het tuigwerk van dit jachtje, waarvoor het bezaantuig werd gekozen, werd verzorgd door H. Kersken's zeilmakerij te Kudelstaart. Voor de zeilen werd Egyptisch katoendoek gebruikt, terwijl het gehele tuig van een, voor zo'n klein scheepje, zeer degelijke uitvoering was.

Over de vorm van deze grundel wil ik alleen zeggen dat ik heb getracht zoveel mogelijk de Aalsmeerse grundel te benaderen. Of ik hierin geslaagd ben, kan worden beoordeeld aan de hand van de foto's.

Ik zou nog meer over dit ontwerpje kunnen meedelen, maar ik geloof, dat hoofdzaak is, dat weer een goed platbodemjachtje, dat ook in het Stamboek werd ingeschreven, aan onze jachtvloot kon worden toegevoegd en daarom wil ik dit scheepje graag aan de lezers van de Waterkampioen tonen".

Zeer gaarne voldoen wij aan het verzoek van de heer Gipon om tekeningen en foto's van dit aardige scheepje aan onze lezers te laten zien. Het komt ons voor dat de ontwerper er inderdaad in is geslaagd een zuiver model van de Aalsmeerse Grundel te herscheppen. Hoe dit zij, de *Wanda* is een toerscheepje, ook voor dag-zeilers zeer geschikt, dat zeker veler aandacht verdient.